

Informe sobre l'Avantprojecte de de Decret sobre la potestat sancionadora en matèria de consum i sobre el procediment de restitució de quantitats percebudes indegudament, reposició de la situació alterada i rescabament de danys i perjudicis

Antecedents

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Director de l'Agència Catalana del Consum en el que es demana que l'Autoritat emeti un informe sobre l'Avantprojecte de Decret sobre la potestat sancionadora en matèria de consum i sobre el procediment de restitució de quantitats percebudes indegudament, reposició de la situació alterada i rescabament de danys i perjudicis.

Analitzat el Projecte, i tenint en compte la normativa vigent aplicable, d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica, emeto l'informe següent:

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

El Projecte de Decret que s'analitza té per objecte modificar el Decret 151/2013, de 9 d'abril, sobre la potestat sancionadora en matèria de consum i sobre el procediment de restitució de quantitats percebudes indegudament, reposició de la situació alterada i rescabament de danys i perjudicis, que és la norma que regula els diferents aspectes del procediment administratiu sancionador aplicable a les administracions públiques competents en matèria de defensa dels drets de les persones consumidores per les infraccions en matèria de vulneració dels drets lingüístics de les persones consumidores.

La modificació introduïda per aquest Avantprojecte de decret consisteix en incorporar un nou capítol sobre el procediment per a l'adopció de mesures substitutives de la sanció pecuniària, que es deriva de les previsions de l'article 333-12 apartat 1 de la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya que preveu la possibilitat que, de manera voluntària, l'infractor sancionat pugui substituir la sanció pecuniària per una activitat d'altre tipus, relacionada amb els drets lingüístics dels consumidors i d'acord amb l'article 333-12 apartat 2.

És clar que l'aplicació de les previsions contemplades en l'Avantprojecte de decret pot comportar el tractament d'informació de persones físiques (persones sancionades), el qual haurà d'adequar-se a les previsions del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD) i de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD).

Aquest informe s'emet exclusivament pel que fa a la valoració de la incidència que el Projecte de decret pot tenir des del punt de vista de la protecció de dades personals, per la qual cosa a continuació s'analitzen aquells aspectes del Projecte que es consideren rellevants en atenció al que disposa la normativa de protecció de dades citada.

III

L'article 44 del projecte de decret estableix:

"1. Un cop rebuda la sol·licitud, s'ha de comunicar a l'òrgan competent en matèria de política lingüística, a fi que determini el contingut, la durada i la forma de dur a terme la mesura.

2. A la comunicació s'ha d'acompanyar la sol·licitud i la resolució sancionadora."

Es preveu doncs, una comunicació per part dels òrgans competents per imposar sancions en matèria de consum d'informació que conté dades personals de la persona sancionada, en concret la sol·licitud i la resolució sancionadora, a l'òrgan competent en matèria de política lingüística.

Aquesta comunicació, d'acord amb l'article 4.2 RGPD és un tractament de dades personals. Tot tractament de dades personals ha de ser lícit, lleial i transparent en relació amb l'interessat tal com estableix l'article 5.1.a) de l'RGPD.

Per tal que un tractament sigui lícit ha de complir alguna de les condicions previstes a l'article 6 de l'RGPD. En el cas de les administracions públiques la licitud la trobem normalment en els supòsits previstos a les lletres c) "*el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento*" i e) "*el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento*".

Escau tenir en consideració que, com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD, la base jurídica del tractament indicat en les lletres c) i e) de l'article 6.1 de l'RGPD ha d'estar establerta pel Dret de la Unió Europea o pel dret dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament.

La remissió a la base legítima establerta conforme al dret intern dels estats membres requereix, en el cas de l'Estat Espanyol, d'acord amb l'article 8 de la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), que la norma habilitant tingui rang de llei.

La Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya preveu al seu article 333.12 el següent:

“1. Les resolucions sancionadores com a conseqüència de les infraccions en matèria de drets lingüístics dels consumidors poden preveure mesures substitutives de la sanció econòmica.

2. Les mesures substitutives han de consistir en la realització de programes educatius, activitats o serveis relacionats amb els drets lingüístics, vinculats al sector d'activitat i les circumstàncies en què s'ha comés la infracció.

3. La mesura substitutiva l'ha de demanar la persona o persones responsables de la infracció, abans que la resolució sancionadora adquireixi fermesa en via administrativa.

4. La mesura substitutiva l'ha de sol·licitar, de manera voluntària, la persona o persones físiques responsables de la infracció, d'acord amb el que estableix l'article 334.1. En el cas que la responsabilitat sigui d'una persona jurídica, l'ha de sol·licitar qui n'acrediti la representació, i l'han d'executar les persones vinculades laboralment o contractualment amb la persona jurídica responsable.

5. El procediment per sol·licitar la mesura substitutiva s'ha de regular per decret del Govern. La forma, la durada i el contingut de les mesures substitutives segons les circumstàncies de la infracció s'han de regular mitjançant una ordre del departament competent en matèria de política lingüística.”

Per tant, es pot entendre que aquestes previsions vinculades a l'article 6.1.e) RGPD constituïrien una habilitació per tal que en les infraccions en matèria de drets lingüístics del consumidor l'òrgan competent per a sancionar pugui comunicar a l'òrgan competent en matèria de política lingüística informació relacionada amb els expedients sancionadors en aquesta matèria. A més pot considerar-se també compatible amb l'exigència establerta a l'article 27.1.a) de la llei orgànica 3/2018, de 7 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

Ara bé, l'article 44 del projecte de decret preveu que a la comunicació que s'efectuï a l'òrgan competent en matèria de política lingüística s'ha d'acompanyar la sol·licitud de la mesura substitutiva i la resolució sancionadora.

En aquest punt escau tenir en consideració el principi de minimització (article 5.1.c) RGPD segons el qual les dades han de ser adequades, pertinents i limitades a allò necessari en relació amb les finalitats per a les quals son tractades (principi de minimització). Per altra banda, l'article 27.2.b) de l'LOPDGDD requereix que el tractament de dades relacionades amb la comissió d'infraccions administratives es limiti a les dades estrictament necessàries per a la finalitat perseguida per l'administració responsable del tractament.

Si bé en principi aquesta previsió de l'article 44 relativa a la comunicació de la sol·licitud i la resolució es pot considerar proporcionada, en el cas que la resolució sancionadora tingui per objecte, a més de la sanció d'infraccions per la vulneració dels drets lingüístics dels consumidors, altres infraccions tipificades al codi de consum per altres motius, en la comunicació de la resolució a l'òrgan competent en matèria de política lingüística caldria excloure la informació que no estigui relacionada amb la vulneració dels drets lingüístics. D'aquesta manera es garanteix que no es reveli informació sobre altres infraccions comeses pels infractors sancionats, més enllà de la informació necessària per tal que l'òrgan

competent en matèria de política lingüística pugui emetre els informes corresponents d'acord amb les seves competències.

Conclusions

Examinat l'avantprojecte de Decret sobre la potestat sancionadora en matèria de consum i sobre el procediment de restitució de quantitats percebudes indegudament, reposició de la situació alterada i rescabament de danys i perjudicis, es considera adequat a les previsions establertes a la normativa sobre protecció de dades personals, sempre que es tinguin en compte les consideracions fetes en aquest informe.

Barcelona, 1 de setembre de 2022